

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1379 din 17 decembrie 2015

Prin punctul de vedere al Direcției Legislație, documentare și contencios nr. 26564/2015, a fost supusă analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii problema compatibilității funcțiilor de judecător și procuror cu calitatea de student masterand, beneficiar al unei burse de studii.

Incompatibilitățile și interdicțiile impuse judecătorilor și procurorilor sunt stabilite prin lege, fiind expres și limitativ prevăzute.

Astfel, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituția României, republicată, „funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”, dispoziții similare fiind prevăzute în art. 132 alin. (2) și în privința procurorilor.

Tot astfel, potrivit art. 40 alin. (3) din Legea fundamentală, magistrații nu pot face parte din partide politice.

Relevante sub aspectul analizat sunt și prevederile art. 5 și ale art. 8-11 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care:

„Art. 5 - (1) Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.

(2) Judecătorii și procurorii sunt obligați să se abțină de la orice activitate legată de actul de justiție în cazuri care presupun existența unui conflict între interesele lor și interesul public de înfăptuire a justiției sau de apărare a intereselor generale ale societății, cu excepția cazurilor în care conflictul de interese a fost adus la cunoștință, în scris, colegiului de conducere al instanței sau conducătorului parchetului și s-a considerat că existența conflictului de interese nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu.

(3) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul auxiliar de specialitate sunt obligați să dea, anual, o declarație pe propria răspundere în care să menționeze dacă soțul, rudele sau afinii până la gradul al IV-lea inclusiv exercită o funcție sau desfășoară o activitate juridică ori activități de investigare sau cercetare penală, precum și locul de muncă al acestora. Declarațiile se înregistrează și se depun la dosarul profesional.

.....
Art. 8 - (1) Judecătorilor și procurorilor le este interzis:

- a) să desfășoare activități comerciale, direct sau prin persoane interpuse;
- b) să desfășoare activități de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură;
- c) să aibă calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome;
- d) să aibă calitatea de membru al unui grup de interes economic.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. c), judecătorii și procurorii pot fi acționari sau asociați ca urmare a legii privind privatizarea în masă.

Art. 9 - (1) Judecătorii și procurorii nu pot să facă parte din partide sau formațiuni politice și nici să desfășoare sau să participe la activități cu caracter politic.

(2) Judecătorii și procurorii sunt obligați ca în exercitarea atribuțiilor să se abțină de la exprimarea sau manifestarea, în orice mod, a convingerilor lor politice.

Art. 10 - (1) Judecătorii și procurorii nu își pot exprima public opinia cu privire la procese aflate în curs de desfășurare sau asupra unor cauze cu care a fost sesizat parchetul.

(2) Judecătorii și procurorii nu pot să dea consultații scrise sau verbale în probleme litigioase, chiar dacă procesele respective sunt pe rolul altor instanțe sau parchete decât acelea în cadrul cărora își exercită funcția și nu pot îndeplini orice altă activitate care, potrivit legii, se realizează de avocat.

(3) Judecătorilor și procurorilor le este permis să pledeze, în condițiile prevăzute de lege, numai în cauzele lor personale, ale ascendenților și descendenților, ale soților, precum și ale persoanelor puse sub tutela sau curatela lor. Chiar și în asemenea situații însă judecătorilor și procurorilor nu le este îngăduit să se folosească de calitatea pe care o au pentru a influența soluția instanței de judecată sau a parchetului și trebuie să evite a se crea aparența că ar putea influența în orice fel soluția.

Art. 11 - (1) Judecătorii și procurorii pot participa la elaborarea de publicații, pot elabora articole, studii de specialitate, lucrări literare ori științifice și pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic.

(2) Judecătorii și procurorii pot fi membri ai unor comisii de examinare sau de întocmire a proiectelor de acte normative, a unor documente interne sau internaționale.

(3) Judecătorii și procurorii pot fi membri ai societăților științifice sau academice, precum și ai oricăror persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial."

Dispozițiile Legii nr. 303/2004 referitoare la cazurile de incompatibilitate și interdicțiile stabilite pentru judecători și procurori sunt reluate și în Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005.

De asemenea, reglementări referitoare la cazurile de incompatibilitate a magistraților se regăsesc și în cuprinsul art. 101-109 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, care preiau, în mare parte, prevederile Legii nr. 303/2004.

La art. 104 din această lege, se arată că magistraților le este interzisă orice manifestare contrară demnității funcției pe care o ocupă ori de natură să afecteze imparțialitatea sau prestigiul acesteia.

În raport de dispozițiile prezentate mai sus, având în vedere că incompatibilitățile și interdicțiile sunt expres și limitativ prevăzute de lege, Plenul constată că o eventuală participare a unui magistrat la cursurile universitare de master, inclusiv primirea unei burse de studii, în această calitate, nu se circumscrie niciuneia dintre aceste situații.

Potrivit art. 153 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, programele de studii universitare de master reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare.

Art. 137 alin. (1) din același act normativ prevede că programul de studii universitare reprezintă un grup de unități curriculare de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment de diploma, iar, potrivit art. 223 alin. (10), studenții beneficiază de burse de performanță sau de merit, pentru stimularea excelenței, precum și de burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse.

Față de dispozițiile invocate, se constată că participarea la studii universitare de master, inclusiv în situația obținerii unei burse de studii pe durata cursurilor, nu reprezintă o funcție publică sau privată în sensul art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 sau o activitate în privința căreia există interdicții în sensul art. 8 din același act normativ, fiind în fapt o modalitate de formare de care poate beneficia și un magistrat. În aceste condiții, dacă statutul de magistrat nu este incompatibil cu cel de student masterand, nu are nicio relevanță din punct de vedere al incompatibilităților sau interdicțiilor beneficiul unei burse de studii. Mai mult, bursa respectivă nu reprezintă o remunerație pentru o activitate incompatibilă cu funcția de judecător, fiind doar o formă de stimulare a excelenței pe durata studiilor.

În plus, prin Hotărârea nr. 629 din 29 mai 2014, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit cu valoare de principiu că participarea judecătorilor și procurorilor în cadrul unor proiecte de burse doctorale, în calitate de doctorand, nu se circumscrie niciuneia dintre interdicțiile ori situațiile de incompatibilitate prevăzute de lege și, prin urmare, nu este incompatibilă cu statutul de magistrat. Având în vedere situația de fapt și considerentele care au stat la baza acestei hotărâri, soluția se impune cu atât mai mult și în cazul prezentei analize.

Față de considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret,

**PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE:**

Art. 1 – Participarea judecătorilor și procurorilor la studii universitare de master, inclusiv beneficiul unei burse de studii în această perioadă, nu se circumscrie niciuneia dintre interdicțiile ori situațiile de incompatibilitate prevăzute de lege și, prin urmare, nu este incompatibilă cu statutul de magistrat.

Art. 2 – Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 17 decembrie 2015

**Președinte,
Judecător Marius Badea Tugose**

